

COLUMN PETRA STIENEN

Cuypers op het Binnenhof

Als buitenlandse vrienden bij mij langskomen in Den Haag, is een bezoek aan het Binnenhof vaste prik. Ik loop dan met mijn gasten vanaf het plein met het standbeeld van Willem van Oranje langs het Mauritshuis. Ik wijs hen op het Torentje van de premier en vervolg de wandeling onder de poort langs de Ridderzaal naar de fontein van de Roermondse architect Pierre Cuypers voor het fotomoment. Voor mijn bezoekers is het vaak een openbaring dat alles zo toegankelijk is. Ze zijn altijd onder de indruk van de grote groepen schoolkinderen en jongeren die met iPads van de organisatie Prodemos, het Huis voor Democratie en Rechtstaat, rondlopen op zoek naar de geschiedenis van dit hart van de Nederlandse politiek.

Tiener

Ik was zelf ook tiener toen ik begin jaren tachtig met onze school voor het eerst het Binnenhof bezocht. We werden ontvangen door Aad Nuis, een Kamerlid van D66, die met veel passie over het belang van onze democratie voor jongeren vertelde. Ik had toen niet kunnen vermoeden dat ik ooit nog eens als Eerste Kamerlid hier vaak zou rondlopen. Onlangs was mijn Syrische vriendin Tamara in Den Haag voor een conferentie. We zitten samen in het bestuur van Action for Hope, een culturele noodhulporganisatie die actief is voor Syrische vluchtelingen in Libanon en Jordanië. Maar nu wilden we het even niet over het verdriet over de drama's in het Midden-Oosten hebben of over de vernietiging van het prachtige erfgoed in steden zoals Aleppo. Voor haar was de wandeling

door Den Haag hét moment om zorgen over haar land los te laten. Gelukkig had ik een week voor Tamara's bezoek zelf een rondleiding gehad van Mathijs Eskes, een van de medewerkers van de Eerste Kamer. Toen hij doorhad dat ik uit Roermond kom, was hij niet meer te stoppen. „Weet je wel dat jullie Pierre Cuypers instrumenteel was in de verbouwing van de Ridderzaal aan het einde van de 19de eeuw? En dat die fontein ook van zijn hand is? Hij heeft bovendien veel invloed gehad op de bouwstijl van het departement van justitie. En dat ging niet zomaar, want veel mensen waren beducht voor de invloed van zijn katholieke achtergrond op zijn werk.”

Stoel

Toevallig sprak ik die week ook met Jeannine Hövelings, de conservator van het Cuypershuis in Roermond. Ook zij wist me een nieuw feit te vertellen. „Wist je dat de beroemdste stoel van Nederland hier in het atelier is gemaakt?” Ik kon haar even niet volgen. „Be-doel je de troon?”, „Ja, inderdaad, en zo is elke Prinsjesdag Roermond een beetje in beeld via de koning als hij de troonrede voorleest op de troon van Cuypers.” Dus wees ik Tamara op de fontein van Cuy-

Pronkte ik vandaag met de veren van mijn beroemde stadsgenoot? Of was ik samen met Cuypers onderdeel van een traditie?

pers die hij mocht maken van de inwoners van Den Haag als dank voor zijn werk bij de restauratie van de voorgevel van de Ridderzaal.

Zij had vooral belangstelling voor de belangrijke rol die Cuypers heeft gespeeld binnen Nederland als architect van tientallen kerken, woonhuizen, het Rijksmuseum en het Centraal Station in Amsterdam. Ze slaakte een zucht van wanhoop: „Woonden wij in onze regio maar in een stad waar de openbare ruimte zo mooi en open is voor iedereen.” En ze verbaasde zich over mijn trots over Cuypers. „Ik herken je bijna niet”, glimlachte ze. „Ik wist niet dat je zo verbonden voelde met de geschiedenis van je geboortestad.”

Toen we na afloop van de wandeling bij mijn stamcafé aan de appeltaart zaten, dacht ik aan wat gouverneur Bovens me ooit vertelde over het verschil tussen trots en chauvinisme. „Trots ben je op wat je zelf hebt bereikt, chauvinisme is pronken met andersmans veren.” Pronkte ik vandaag met de veren van mijn beroemde stadsgenoot? Of was ik samen met Cuypers onderdeel van een traditie van mensen die zich inzetten voor de fundamenten van onze democratie en open samenleving, waarin het niet uitmaakt welke religie, sociale klasse of geboorteplaats je hebt. Zolang je maar je eigen 'steentje' bijdraagt? Als architect, als politica of gewoon als burger? Voor de Syrische Tamara is dat eind 2016 een verre droom, voor ons in Nederland ook in 2017 weer een dagelijks voorrecht.

